



## Öyküden öyküye

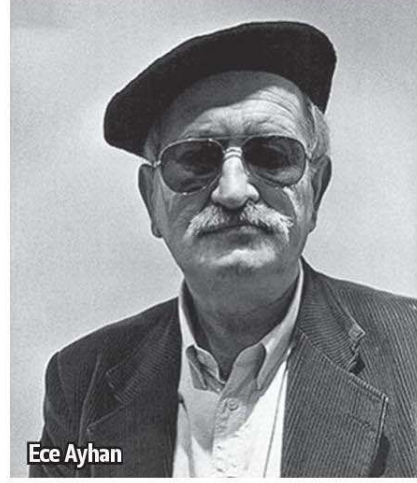
‘İyi Bir Güneş’te bir araya getirilen Ece Ayhan öyküleri geçmişten gelen sürpriz. Ece Ayhan’ın bu öykülerden şiire açıldığını düşünüyorum. İlhan Durusel ise ‘Defterdar’da ‘arayışlarla dolu’ öyküler getiriyor bize.

iki öykü kitabını üst üste, aynı anda okudum. **Düzyazı ile kurduğu ilgi her zaman çarpıcı Ece Ayhan öyküleri geçmişten gelen sürpriz.** Onu okurken, şair kişiliğin anlatma köklerine eğiliriz. Dildeki kip seçiminden tema yoklayışlarına kadar nice bağdaştırmalarla ilerleriz. Bir kişilik çoğunca farklı kanalları yoklayarak ilerler, gelişir yazıda. Hele eldeki hikâyeler şairin şiir ‘çıkışı ile çağdaş’ ise dikkatlerimiz daha da belirginleşir. Ahmet Soysal, ‘İyi Bir Güneş’ için yazdığı sunuşta ‘öykülerin büyük duruluğu ve yalnlığı’ndan söz açıyor. Bugünün gözüyle baktığımızda elbette daha kolay bu hükmü vermek. Ben, **Ece Ayhan’ın bu öykülerden şiire açıldığını düşünüyorum.** Hatta diyeceğim tek tek notlar, 1959 sonrası evrileceği nesir dokulu şiirlere kaynak. Hayattan, dili mantık olarak söken aynı şair sonuçta.

**İlhan Durusel, ‘Defterdar: Evlat Katli İçin El Kitabı’ adını taşıyan kitabıyla, ‘arayışlarla dolu’ öyküler getiriyor bize.** Tek bir hatta değil çok değişken konular ve kurgu arayışlarıyla karşılaşırız. Bu ilkin okuru durduruyor. Okur ne yönde gideceğini, yazarı ve öyküyü hangi akışta bulacağını kestiremiyor. En genel anlamda kendisini ‘edebiyat içi paranteze’ almış öyküler olsa bile daha fazla gayret düşüyor okura.

**İlhan Durusel’in her şeyden önce iyi bir dilci olduğunu söylemek gerekir.** ‘Dile getirilemeyecek ne varsa yazı dilinde söze dökülebilir’ sa eğer, işte bunu başarıyla gerçekleştiriyor. İlk elde, bu kadar çoğul arayışlı bir kitaba itiraz edilebilir ancak öte yandan bu da yazarın kendisini bir sunum yöntemi. ‘Ben Buraliyem’ öyküsünden yola çıktığımızda, Durusel’in kişilikler kadar onları yapan psikolojileri de içeriden tespit ettiğini, sonra da onlara uygun dili yakaladığını görüyoruz. Bu ve diğer bazı öykülerde kullanılan resimlerin anlatıma ironik bir serinlik getirdiği de açık.

**Benim için kitabın en çarpıcı öyküsü ‘Hayriye Murad’ın Açık Kapısı’ oldu.** Konusu, iç tutarlılığı ve saklı eleştireliliği ile öykü içinden şiire, oradan da sanatın özüne canlı, güncel bir nazar. Hatta öteden Nahid Sırrı’nın ‘Sanatkârlar’ına göz bile kırıyor. Asıl başarısı satirik bir duygu sığınağına saplanmadan ve öykü-

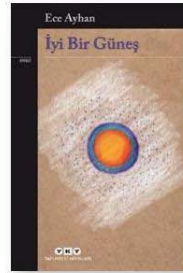


Ece Ayhan

nün doğasını zedelemeyen ilerlemesi.

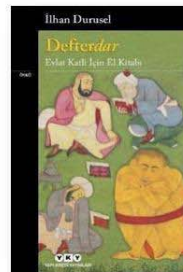
Arayışçılığı bu kadar da değil İlhan Durusel’in. Bir yazar olarak metinlerin gerisinde onun ilgilerini görüyoruz. Kutsal kitaplar, evliya menkıbeleri, eski edebiyat, mitoloji. ‘Defterdar’ın altbaşlığı ‘Evlat Katli İçin El Kitabı’ zaten. Bu isimlendirmeyi edebiyat içi iktidar kavgası ve hiyerarşi duruşu diye yorumlamak belki mümkündür.

Türk öyküsü sonuçta arayışlar ile ilerlemiş ve bugünkü çoğul görüntüsüne kavuşmuştur. **Ece Ayhan’ın öyküleri, bir şairin öykünün imkân denizine dalışları diye okunabilirken, Durusel’in öyküleri mevcut çoğulluk içinde yeni tür bir çoğulluk çıkışı diye yorumlanabilir.** Eskiye gönülden bağlılığı var Durusel’in. Bu sebepten ‘Dün Bir Tepeden’ bakmayı, öykünün nezaketiyle yeniden yaratmak az şey sayılmaz. ■



### İYİ BİR GÜNEŞ

Ece Ayhan  
Yapı Kredi Yayınları, 2018  
92 sayfa, 9 TL.



### DEFTERDAR: EVLET KATLI İÇİN EL KİTABI

İlhan Durusel  
Yapı Kredi Yayınları, 2018  
164 sayfa, 16 TL.